

IN DIT NUMMER

P/ Ready. Set. Go.
03 WPGF**P/** Verbeterpunten
04 Blusboot**P/** Oud en nieuw
07 Jobingstaf**P/** Achterop
12 Stair Climb

/ HERDENKING

Elfde nationale brandweerherdenking

Op zaterdag 18 juni 2022 vond van 12.00 tot 13.00 uur de elfde nationale brandweerherdenking plaats bij het brandweermanument in Arnhem. Elke derde zaterdag van juni vindt deze plaats. Dit was voor het eerst sinds COVID-19 dat de brandweerherdenking weer kon plaatsvinden met genodigden. Ruim 200 nabestaanden, brandweercollega's en bestuurders zoals minister Dilan Yesilgöz-Zegerius (Justitie en Veiligheid) en Hubert Bruls (voorzitter Veiligheidsberaad) waren hierbij aanwezig.

[LEES VERDER OP PAGINA 3 >](#)

/ FRYSLÂN

Bolswarder Nachtwacht

Het werd tijd voor een nieuwe groepsfoto, vond de Bolswarder brandweploeg. Geen staatsieportret voor de kazerne, maar een bijzondere foto. En dat werd het: fotograaf Martina Ketelaar maakte samen met de ploeg een heuse 'Brandwacht: de Nachtwacht, maar dán op z'n Bolswarders.

Er zijn mensen in historische brandweerpakken, maar ook in de allernieuwste pakken. Er is een hond, allerhande gereedschap, een heuse gehaktbal. En ook de burgemeester van Súdwest-Fryslân heeft een plekje gekregen in het geheel. De ploeg maakte de foto in de Bolswarder Broerekerk. Martina: "Toen de ploeg me benaderde met dit idee, werd ik meteen enthousiast. Bolsward is niet de eerste ploeg die een foto maakt in deze stijl. Daarom wilden we er een eigen draai aan geven. Een beetje humor, een knipoog. Dat is volgens mij wel gelukt."

/ COLUMN

Heel naar huis

Waar ligt de balans tussen je eigen veiligheid op het spel zetten en die van anderen zeker stellen? Alleen in praktijksituaties kun je dat echt beoordelen. We willen allemaal weer veilig en gezond naar huis. Keer op keer maken wij als brandweer de afweging tussen wat je kunt doen om mensen te helpen, en onze eigen veiligheid. We gaan letterlijk voor een ander door het vuur, maar waar ligt de grens?

Honderd procent veiligheid mag dan wel niet bestaan, maar ik vind dat we dit in ons dagelijks werk toch zoveel mogelijk moeten nastreven. En dan pleit ik nadrukkelijk niet alleen voor het bevorderen van de fysieke veiligheid, maar zeker ook voor de mentale gezondheid.

Eind juni stond de Week van de Risico inventarisatie- en evaluatie (RIE) in het teken van veilig en schoon werken. Een moment waarop we weer extra aandacht hebben voor de risico's van het brandweervak. Bewustzijn dat ons werk gevaarlijk kan zijn en impact heeft op ons. Als brandweer, maar ook juist als mensen. Als je het mij vraagt, moeten we dat niet onderschatten en altijd scherp voor ogen houden. Aandacht voor de risico's en gevaren die onze mensen lopen. Aandacht voor de risico's die jij loopt.

Door opleiden, trainen, oefenen en het gesprek aangaan over bewuste en soms onbewuste keuzes die we maken. 'Gaan we wel of niet een actie inzetten?' Ik zie in mijn omgeving dat veel bevelvoerders goed kijken naar het type inzet, hoe de ploeg erbij zit en of collega's even buiten deze reanimatie gehouden moeten worden. Vanwege de impact van eerdere incidenten, of door wat er privé speelt bij onze mensen. Het is belangrijk deze signalen op te vangen, maar ik streef ernaar dat onze collega's zich ook vrij voelen om zelf te laten weten dat er iets speelt. Met elkaar moeten we zorgen voor een veilige werkomgeving met ruimte voor kwetsbaarheid.

In ons vak betekent veiligheid ook verantwoordelijkheid pakken voor jezelf en elkaar. Zie je dat het niet goed gaat met iemand? Ga het gesprek aan. En ben je zelf even niet oké? Geef dat dan aan en vraag hulp. Praat met elkaar of met één van onze professionals. Want veilig en gezond werken gaat boven alles. Zo kunnen we hopelijk allemaal aan het einde van de dag weer heel naar huis.

/ HERDENKING

VERVOLG VOORPAGINA

Elfde nationale brandweerherdenking

Ereteken

In Arnhem werd als onderdeel van de herdenkingsceremonie het water-ereten gemaakt om 13.00 uur. Tegelijkertijd stonden brandweercollaga's in heel het land op deze dag stil bij de collega's die sinds 1945 zijn overleden tijdens de uitoefening van hun werk. Op ruim 100 kazernes in het land werd net als bij het nationale monument om 13 uur het water-ereten gemaakt en de brandweervlag hing halfstok. De herdenking is terug te bekijken via www.brandweeronmonument.nl

Nuchter en gedreven

Minister Dilan Yesilgöz-Zegerius memoreerde tijdens haar speech de mensen die "op zeker moment de deur zijn uitgegaan met het idee dat ze gewoon weer terug

zouden keren. Maar toen sloeg het noodlot toe. De nuchtere houding die ik zie bij brandweermensen, helpt. Maar tóch wil ik zeggen: zij doen veel meer dan gewoon hun werk. Zij doen hun werk buitengewoon. Buitengewoon gedreven en zorgvuldig. "

Persoonlijke verhalen

De persoonlijke woorden van de partner en zoon van een overleden brandweerman waren voor vele aanwezigen pijnlijk herkenbaar. De herdenking voorziet in het delen van dit soort verhalen. Hubert Bruls benoemde dit ook "Helaas gaat een inzet van de brandweer niet altijd goed en kunnen de gevolgen vreselijk zijn. Persoonlijk ontmoeten, verhalen blijven vertellen en emoties blijven delen.

Het is belangrijk. En daarom noemen wij hun namen tijdens de nationale herdenking altijd weer. Ook andere mensen, niet betrokkenen die hier langsfietsen of wandelen, brengen hier vaak een bezoek. Wij hopen dat het de nabestaanden steun geeft. "

Betrokken brandweer

Vijf collega's van kazerne Veendam lazen de 98 namen voor die vermeld staan op het brandweeronmonument. Als onderdeel van de ceremonie stonden 25 commandanten of hun vervangers in een halve cirkel bij het monument en brachten de ere-groet tijdens het water-ereten. De betrokkenheid van de brandweersfamilie is een waardevol onderdeel van de herdenking.

/ FRYSLÂN

Tweede Friese ploeg met eigen boothuis

Kazerne Echten heeft sinds kort een eigen boothuis aan het Tjeukemeer. Daarmee is Echten na Langweer de tweede Friese post met een eigen boothuis. Het staat bij het gemaal in Echten, op zo'n anderhalve kilometer van de kazerne.

Omdat de boot permanent in het water ligt op relatief korte afstand van de kazerne, kan de ploeg zo'n zes minuten sneller uitrukken voor waterincidenten dan wanneer de boot vanuit de kazerne moet komen en te water wordt gelaten.

Duurzaam gebouwd

"Het boothuis is net als de nieuwste kazernes met burned wood omkleed", vertelt Jaap Leffertstra, bevelvoerder en chauffeur/pompbediener bij de Echte ploeg. "Op het dak liggen acht zonnepanelen, gekoppeld aan zes accu's. Daarmee zorgt het boothuis voor de

eigen stroomvoorziening; vanwege de afstand tot de doorgaande weg is het niet aangesloten op het stroomnet. Leveren de panelen onvoldoende stroom, dan hebben we als back-up een aggregaat dat vanzelf aanslaat.

Feestelijke opening

Op zaterdag 21 mei verrichtten burgemeester Fred Veenstra van De Fryske Marren en adjunct-commandant Marinus van de Velde van Brandweer Fryslân de feestelijke opening van het nieuwe boothuis in Echten.

/ WPFG WORLD POLICE & FIRE GAMES

Druk, maar waanzinnig leuk dat we aan de slag kunnen

De voorbereidingen voor de WPFG zijn in volle gang. Naast de Stichting WPFG Rotterdam 2022, waar zo'n 15 mensen continue bezig zijn om alles in goede banen te leiden, is er ook een projectteam van 4 personen vanuit de VR-RR. Projectleider Jos de Graaf, clustercommandant BAR-gemeenten, is er nu naast zijn normale werk wel 4 dagen in de week mee bezig.

Een van de taken van het projectteam is het enthousiasmeren van mensen om deel te nemen. Er zijn nu (peildatum begin juni) ruim 5000 deelnemers waarvan ongeveer 1400 uit Nederland en waarvan ongeveer 600 Nederlandse brandweermensen. Het is vaak een hele klus om de deelname rond te krijgen. De WPFG valt in de vakantieperiode. Mensen hebben vaak een vakantie met het gezin gepland. Als daarnaast nog mensen vrij willen om mee te doen brengt dat wel druk met zich mee om de operationele bezetting rond te krijgen.

Typisch brandweer

De deelnemers kunnen zich inschrijven voor 63 sporten. Naast 'algemene' sporten zoals zwemmen en boksen is er ook een aantal typische brandweeronderdelen. Zoals bijvoorbeeld 'Ultimate Fire Fighter': drie dagen lang strijden om de titel van 'beste brandweerman -vrouw'. Dit vindt plaats midden in het centrum van Rotterdam, zodat ook het winkeland publiek een graantje mee kan pikken. Een ander voorbeeld is Muster: een soort aflegsysteem in ludieke vorm en Bucket Brigade: een soort vaardigheidstest waarbij een leeg vat van 200 liter boven op

een steiger zo snel mogelijk met water gevuld moet worden.

Logistieke uitdaging

Ook typisch brandweer is de Stair Race, waarbij deelnemers met bluspak, ademlucht, laarzen en helm via de trap naar de 40e etage moeten lopen. Maar deelnemers uit het buitenland kunnen natuurlijk geen ademlucht meenemen. Dan krijgt het projectteam de vraag om even 200 sets ademlucht en spinmaskers te regelen. Ook kreeg het team de vraag hoe ze alle natte ijschockeypakken snel

kunnen drogen. Die pakken zijn hard en kunnen niet in de droger. Dan wordt een hal met grote ventilatoren geregeld zodat iedere dag in een droog pak gestart kan worden. Of het nu ladderwagens, bijlen of auto's zijn, het team faciliteert alle middelen die de stichting nodig heeft. Het is een logistieke uitdaging om alles in de juiste aantallen op de juiste plek te krijgen, maar het enthousiasme om mee te helpen is groot. Het is dan ook best bijzonder dat de WPFG in Nederland plaatsvindt en daar mogen we best trots op zijn!

Ready. Set. Go.

Dit jaar vormt Rotterdam van 22 tot en met 31 juli in het podium voor de World Police & Fire Games (WPFG). Amsterdam-Amstelland is met 70 sporters volop aanwezig. We stellen drie sportieve collega's voor. Houd onze socials in de gaten voor meer verhalen van collega's.

"Ik ben in aanraking gekomen met deze sport toen ik 10 jaar lang in Zwitserland werkte en waar iedereen een wapen heeft. Ikzelf houd niet zo van een vuurwapen maar koos iets met wat meer finesse."

Herman de Wijs, Uitruidingsdienst kazerne Diemen en boogschutter

"Ik heb geen idee wat mijn kansen zijn. Voor mij geldt: als ik de finish haal, win ik van mijn verslaving! Hoewel ik altijd verslaafd zal zijn."

Steven Kuipers, Hoofdbrandwacht kazerne Pieter en roeier/triatleet

"Ik ben de sport gaan beoefenen door mijn vader. Toen hij ziek werd ben ik op zijn mountainbike geklommen en werd ik gegrepen door de sport."

Marleen van de Kerkhof, sextormanager Brandweezorg en mountainbiker

Check it out!

/ GELDERLAND-ZUID

Grootschalige brandweeroefening met de blusboot in Tiel

De Batouwe, de blusboot van Brandweer Gelderland-Zuid die in de haven van Tiel ligt, is op 16 mei en 23 mei ingezet bij een grootschalige oefening scheepsbrandbestrijding. Twee maandagavonden achter elkaar was het een drukte van belang in de Prins Bernhardsluizen bij Echteld/Tiel.

Oefenen met het bestrijden van brand op het water

Bij de oefening in de sluis bij Tiel is een complex incident op het water in scène gezet. Zo kunnen de collega's oefenen met scheepsbrandbestrijding én met het werken op en rond een schip. Want dat is wezenlijk anders dan werken op het land. Zo zijn er andere risico's, maar ook andere voorzieningen, zoals de bluswatervoorziening die grote schepen aan boord hebben.

Incident in scène gezet

Tijdens de oefening isop het schip een fictieve brand gesticht. Op twee verschillende plekken moest een brand worden

geblust. Brandweercollega's van de posten Ochten en Tiel mochten erop af met hun voer- en vaartuigen om hulp te verlenen. Ook waren er vier slachtoffers bij dit incident. Martin Bakker, specialist operationele voorbereiding nautisch bij de Brandweer Gelderland-Zuid, vertelt meer over de oefening. "Eén slachtoffer lag in het water en moest eruit gehaald worden. Daarbij moest een bemanningslid van het schip worden gehaald, omdat hij in aanraking was gekomen met salpeterzuur. De collega's moesten hierbij niet alleen het product herkennen waarmee de persoon in aanraking is gekomen, maar ook handelen zoals nodig is in deze situatie. Alsof dat nog niet genoeg was,

moest er ook iemand met de hoogwerker van het dek worden gehaald én lag er aan de achterzijde iemand in het water. Deze persoon was helaas verdronken en moest door het duikteam, met behulp van de blusboot, uit het water worden gehaald."

Terugblik op een geslaagde oefening Er deden ongeveer 30 brandweercollega's mee aan per oefening. Martin: "Iedereen wist goed wat gedaan moest worden. Daardoor werd op tijd daadkrachtige hulp geboden." Toch kunnen er ook dingen worden verbeterd, zoals gebruikmaken van de bluswatervoorzieningen op het schip. "Dat kan tijd schelen, omdat je dan niet je eigen middelen hoeft te pakken", vertelt Martin. "Na de oefening is er gelukkig alle ruimte om terug te kijken naar verbeterpunten, waardoor in de toekomst de hulp alleen maar beter wordt!"

/ VETERANEN

Vereniging Oud Brandweerbevelvoerenden

Op 8 april jl. kwam de Vereniging Oud Brandweerbevelvoerenden (VOB) weer bij elkaar. De vereniging is 22 jaar geleden opgericht om het persoonlijk contact en het onderhouden van vriendschappelijke betrekkingen te bevorderen. Momenteel telt de vereniging 138 leden.

Tijdens de bijeenkomst bij het NIPV in Arnhem werd o.a. stil gestaan bij de viering van het 20 jarig jubileum. Door corona kon deze helaas niet in 2020 gehouden worden, maar vond in 2021 plaats. Er waren interessante lezingen van oud-collega's René Hagen en Ricardo Weewer. Daarnaast droeg Kees van Louvezijn de voorzittershamer over

aan Jack Ruibing. Het was een fijne bijeenkomst waar verhalen gedeeld werden en persoonlijke contacten aangehaald werden.

Wil je meer informatie of misschien lid worden van de VOB? Neem dan contact op met de secretaris Ruud Fraanje; fraanje@hetnet.nl.

Scheidend voorzitter Kees van Louvezijn

Nieuwe voorzitter Jack Ruibing

/ ZUID-NEDERLAND

Handcrew Zuid-Nederland: samenwerking zes regio's

Maandagavond 25 april vond de eerste interregionale bijeenkomst van Handcrew Zuid-Nederland plaats. Tijdens deze kennismakingsbijeenkomst waren alle deelnemende kazernes aanwezig die brandweermannen en -vrouwen gaan opleiden voor de nieuwe Handcrew Zuid-Nederland. Er werd kennis gemaakt met elkaar en met de speciale natuurbrandbestrijdingsmaterialen die het team straks gaat gebruiken. Handcrew Zuid-Nederland is een samenwerking van de zes zuidelijke veiligheidsregio's Zeeland, Midden- en West-Brabant, Brabant-Noord, Brabant Zuid-Oost, Zuid-Limburg en Limburg-Noord.

Handcrew operationeel

De tweede Handcrew van Nederland is vanaf april 2023 operationeel en inzetbaar bij (grote) natuurbranden. Het komende jaar worden de brandweermannen opgeleid, wordt het benodigde materieel aangeschaft en vinden er gezamenlijke oefeningen plaats. Vóór de zomer ondertekenen de zes zuidelijke regio's de financiële samenwerkingsovereenkomst voor de oprichting van de Handcrew Zuid-Nederland. Projectleider Sraar Theeuwes: "Uniek om dit met zes regio's samen te gaan oprichten".

Bestrijding van natuurbranden

Tijdens de bestrijding van de brand in de Deurnese Peel (april 2020) is de Handcrew Overijssel met succes ingezet. Bij de brand die gelijktijdig woedde in Nationaal Park De Meinweg moesten andere keuzes gemaakt worden vanwege het gebrek aan nog een handcrew. Hierdoor is de behoefte ontstaan om een tweede handcrew in te richten in Nederland.

Handcrew

Een handcrew draagt bij aan een effectieve natuurbrandbestrijding, omdat ze op plaatsen kunnen komen die een blusvoertuig niet kan bereiken. Ook is een handcrew in de avond- en nachtperiode tijdens een natuurbrand heel effectief bij het opsporen en uitmaken van hotspots. De hoofdtaak van de handcrew is het weghalen van brandstof. Een team bestaat uit minimaal 16 en maximaal 20 brandweermannen die de natuurbrand te voet en met handgereedschappen bestrijden. Het zuidelijke team kent eenzelfde opzet en structuur als de 'Handcrew Overijssel' van brandweerregio's IJsselland en Twente.

/ DRENTHE

Rookmelders brandweer Drenthe op veiligheidsmarkten en in bouwmarkten

Brandweer Drenthe zat uiteraard niet stil in aanloop naar de 'deadline' van 1 juli voor de rookmelderverplichting. Naast het aansluiten bij de landelijke rookmeldercampagne, sprongen vooral de samenwerking met een verzekeraar bij veiligheidsmarkten en de samenwerking met bouwmarkten door geheel Drenthe in het oog.

Veiligheidsmarkten

Een verzekeraar maakte in april, mei en juni een tour door Noord-Nederland met een veiligheidsmarkt over brandveiligheid om de rookmelderverplichting onder de aandacht te brengen. Samen met vrijwilligers van de brandweer werden bij leden van de verzekeraar rookmelders opgehangen. Daarnaast stonden op de verschillende markten een voorlichtingscontainer, een brandweerauto en de nieuwe 'vlam in de pan'-aanhanger van de brandweer.

Bouwmarkten

Brandweer Drenthe startte vorig jaar al een actie in alle Drentse bouwmarkten. Met opvallende displays gevuld met flyers werden bezoekers gewezen op rookmelders. Maar ook een webinar voor een ledenvereniging van een netwerk van zorgorganisaties, waar liefst 330.000 huishoudens bij zijn aangesloten, bracht het onderwerp onder de aandacht. Uiteraard werden ook infographics met Smokey, in Drenthe het beeldmerk voor brandveilig leven, ingezet om via gemeenten en socials tips te geven.

/ DRENTHE

Hoge opkomst bij tweede Veteranendag

Positief

Uit de evaluatie van de eerste Veteranendag in 2018 bleek dat de ex-collega's vooral wilden bijpraten. Daarom waren er dit keer minder demonstraties en was er vooral veel ruimte om oude bekenden te ontmoeten en elkaar in alle rust te spreken. Ook de service dat veteranen vanaf hun kazerne opgehaald werden en met een busje naar Assen werden gebracht beviel goed. De volgende Veteranendag staat voor 2025 op de planning.

Op zaterdag 14 mei 2022 vond de tweede Veteranendag van Brandweer Drenthe plaats. Op het binnenplein van de kazerne bij de Veiligheidsregio Drenthe in Assen kwamen maar liefst 200 brandweerveteranen samen. Ook de live-stream was een groot succes en werd door 232 verschillende kijkers bekeken.

Na een welkomstwoord van Fred Heerink, regionaal commandant brandweer Drenthe, was het voor de aanwezigen vooral een heel gezellige middag. Daarbij was er veel ruimte om te praten over het verleden. Er werd genoten van een inzet van de jeugdbrandweer, gekeken naar oude en nieuwe brandweerauto's, gesnuf-

feld in een 'heus' brandweermuseum en met interesse gekeken naar de nieuwe technieken en ontwikkelingen op brandweergebied. Dat alles onder het genot van een drankje en een hapje. De Assense muzikant Jason Staal bracht een speciaal voor de brandweer geschreven lied ten gehore.

/ TWENTE

Risk Factory Twente verwelkomt 25.000ste leerling en kondigt nieuw lesprogramma aan

Op donderdag 7 april maakte de Risk Factory bekend dat het lesprogramma een vervolg gaat krijgen in het Voortgezet Onderwijs (VO). Die bekendmaking werd gedaan tijdens het bezoek van de 25.000ste leerling uit het Primaire Onderwijs.

"Een Risk Factory voor scholieren uit de tweede klas", licht coördinator Stefan Mues toe. 'Door kinderen nu in twee levensfasen te ontvangen creëren we een leerlijn. Hierdoor krijgen ze nog meer inzicht in onveiligheden en de daarbij behorende handelingsperspectieven. We zijn hiermee de eerste Risk Factory in Nederland. De scenario's sluiten aan op het programma van het primaire onderwijs, maar zijn wel anders. We gaan bijvoorbeeld meer in op criminele uitbuiting, groepsdruk, brandveiligheid, geldezels en sextortion. De scenario's worden momenteel uit-

gewerkt samen met betrokken partners als het RIEC Oost-Nederland, brandweer, politie, Halt, Platform IVZ en taskforce Onze Hulpverleners Veilig.

Bekijk de video over onze tweede Risk Factory via de QR code.

Na de zomer eerste scholier

We verwachten in september de eerste scholier te verwelkomen in de oude vliegtuighangar op de Twente Safety Campus. We bieden dit programma aan voor een periode van twee jaar. Een klankbordgroep, bestaande uit leraren, intern begeleiders en uiteraard leerlingen, zal in die periode toetsen of het lesprogramma aansluit bij de leefwereld van deze doelgroep. In 2024 wordt bepaald of het lesprogramma structureel vorm krijgt binnen het onderwijsprogramma op het VO.

Benthe Timmerman is de 25.000ste leerling

Ondertussen draait de Risk Factory voor het basisonderwijs op volle toeren. Op 7 april ontvingen we Benthe Timmerman uit Almelo als 25.000ste leerling. "De Risk Factory gaat over veiligheid en is een serieus onderwerp", vervolgt Stefan Mues. "Maar in april vierden we toch wel een klein feestje. Samen met burgemeester Gerritsen van Almelo stonden we stil bij deze mijlpaal waarbij Benthe met haar klas in het zonnetje werd gezet. Er werd een speciale plaque onthuld waarbij de school ook een exemplaar mee kreeg voor de klas".

/ DRENTHE

Fred Heerink (directeur Veiligheidsregio Drenthe) overhandigt op de Veteranendag aan Jan Jobing symbolisch het eerste mini Jobingstafje

De Drentse traditie van de Jobingstaf

Manschappen van een brandweerkazerne die midden in de nacht urenlang in de struiken liggen bij een brandweerpost in een ander Drents dorp. Als de kust veilig is slaan zij een ruitje in om binnen te komen. En dan met zaklampen op zoek naar die speciale staf. De brandweerstaf was oorspronkelijk bedoeld als herkenningsteken van de brandweercommandant, maar hij groeide in Drente uit tot de gewilde Jobingstaf.

Onderscheidingsteken

Even terug in de tijd. Voor 1946 had de brandweer in Assen nog geen brandweరుniformen. Bij de levering van brandweerspuiten werden ook brandweerstaffen meegeleverd. Met de rode staf van 180 centimeter lang in handen was de brandweercommandant, gekleed

in gewone burgerkleding, goed herkenbaar. Boven- en onderaan de staf zat versiering en bovenaan was een koperen knop bevestigd. Vaak was bovenaan ook een houten schildje met het gemeentewapen vastgespijkerd. De staf had echt de functie van onderscheidingsteken.

Dirk Jobing

Na de introductie van de brandweరుniformen in de jaren veertig verviel de functie van de staf. Dirk Jobing, verantwoordelijk voor het onderhoud van het materiaal in Assen, vond een staf en nam deze mee naar huis. Bij de opening van de nieuwe brandweerkazerne in Assen in 1951 werd de staf teruggegeven. Daar hing de staf jarenlang als sierstuk aan de muur. Totdat...

Informele contacten

Op een dag kwam een aantal postleden uit Meppel in Assen naar het materieel kijken. Stiekem hebben zij toen de staf meegenomen. De postleden in Assen ontvingen een week later bericht uit Meppel. Men zag het direct als een

prima mogelijkheid de informele contacten tussen de brandweerkorpsen in Drenthe te stimuleren. Zo ontstond in 1972 het idee van de Jobingstaf als 'wisseltrofee'. Op de staf kwam een plaatje met de naam van het korps dat de staf tijdelijk in beheer had. Na twee weken was de staf weer vogelvrij.

Inbraakpreventie

In de loop der tijd zijn zeven Jobingstafpen volledig beplakt met plaatjes. Met de komst van inbraakinstallaties werd het bemachtigen van de staf steeds moeilijker. Eind jaren '90 is daarom besloten te stoppen met de traditie van het jagen op de Jobingstaf. Tijdens de veteranendag kregen de veteranen een ministaf met het jaartal erop en stonden de zeven stafpen op het podium. Totdat deze opeens verdwenen waren. Inmiddels staan de Jobingstafpen weer op hun vertrouwde plek. Is deze Drentse traditie voorgoed voorbij?

/ DRAAGVOORSCHRIFT

Passen en meten met het operationeel uniform bij de VRU

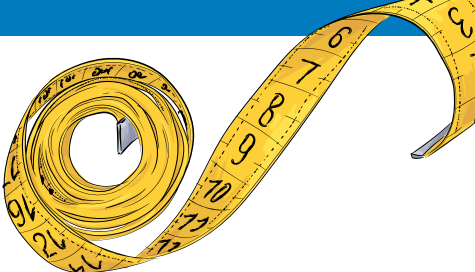
Als eerste regio startte de VRU met de passessies van het nieuwe operationeel uniform. Leverancier Groenendijk nam de maten op van alle brandweercollega's in de regio, zowel beroeps als vrijwilligers. Drie weken lang, zowel overdag en 's avonds en op verschillende locaties werd er gepast en gemeten. Een enorme klus.

Hoewel de passets qua stof en kleur nog niet exact overeenkomen met de definitieve versie van het operationeel uniform, geeft de kleding wel een goede indruk van het draagcomfort en de pasvorm. En dat zorgt voor blijde gezichten. Liselotte Mackloet, communicatieadviseur en ope-

rationeel woordvoerder bij de VRU: "De nieuwe kleding zat heerlijk. Ik ben super blij dat er eindelijk een kledinglijn komt die past bij de huidige tijd: gedetailleerde kleding met een goede pasvorm, die voldoet aan de veiligheidseisen. De bijpassende jassen zijn ook heel fijn: een goede

softshell-jas voor de zomer en een fijne, dikke jas voor de winter. Ondanks dat de kleding er mooi en representatief uitziet is het ook nog eens heel praktisch. Ik grapte al tegen mijn collega: Kan ik het niet aanhouden? Het zit zo lekker! Wij kunnen niet wachten tot de kleding definitief wordt uitgerold en we het eindelijk kunnen dragen."

De komende maanden vinden ook de passessies in de andere regio's plaats. Neem voor meer informatie contact op met de kledingcoördinator in jouw regio of stuur een bericht aan operationeeluniform@njp.nl

Open dagen kazerne Osdorp speciaal voor meiden en jongens

Naar schatting bezochten 7.000 buurtbewoners en scholieren op 3 en 4 juni de open dagen van kazerne Osdorp. De kazerne in een multiculturele wijk in Amsterdam wilde de buurt laten kennismaken met de veelzijdigheid van het hulpverlenerswerk.

Samen met de andere hulpverleners (zoals politie, ambulance, dierenambulance) en welzijnsorganisaties uit de buurt werd alles uit de kast gehaald. De dagen waren vooral gericht op de jeugd. Op vrijdag kwamen bijna alle scholen uit de buurt

langs terwijl op zaterdag vooral gezinnen langskwamen. Door de open dagen heeft de jeugd hopelijk kunnen zien dat werken bij de veiligheidsdiensten eigenlijk voor iedereen een reële optie kan zijn.

De kinderen konden branden blussen, samen met agenten 'boeven' vangen, alle voertuigen van binnen bekijken en zich laten fotograferen in brandweertentue. Ook andere regio's waren aanwezig, zoals de (BVL)containers uit Zaanstreek Waterland en Gelderland-Zuid en de crashtender van de vliegbasis Woensdrecht. En natuurlijk kon iedereen ook met een ladder 30 meter de hoogte in!

Bevelvoerder Renatho Getrouw: "Ergens in maart zijn we op de kazerne begonnen met het nadenken over hoe wij met name de jongeren in ons verzorgingsgebied kunnen laten zien wat wij doen en hoe leuk het is om bij ons te komen werken. Als snel werden de plannen groots en waren ook heel veel andere partijen enthousiast! Als ik nu terugkijk op deze twee dagen dan ben ik zo ongelooflijk trots op wat we samen neergezet hebben!"

om vanuit brandweervoertuigen te blussen. Daarna gaat de Handcrew aan de slag met nabluswerkzaamheden. Een deel van de nacht en de volgende dag zijn we nog bezig met nablussen. Er is sprake van grondvuur. "Dit is de eerste keer dat we onze zes CCFM-voertuigen (Camion-Citerne Feux de Forêts) gelijktijdig hebben ingezet. Prachtig om te zien hoeveel voordeel we hebben van deze specialistische wagens", aldus Bartjan.

De brandweer is voor de jongeren een mooie, stoere omgeving

Waarom de personenwagens van de Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid er altijd uitzien om door een ringetje te halen? Nee, geen wasstratenwerk. Gewoon nog ouderwets handwerk. Handwerk met een missie trouwens: jongeren die moeilijk kunnen leren een zetje geven richting de arbeidsmarkt. De Veiligheidsregio is een van de 'werkgevers' waar zij die ervaring kunnen opdoen.

Eenmaal per week rukt Team Spon uit, de afkorting voor 'speciaal onderwijs' verklaart begeleidster Karin Kist. "Wat

we met het team doen, is jongeren vanaf een jaar of zestien voorbereiden op het arbeidsleven. Dat doen we op veilige

plekken, zoals hier bij de brandweer. We worden hier heel gastvrij behandeld, zodat wij onze doelen kunnen halen."

Structuur

De jongeren kunnen prima met de handen werken. Leren is een groter probleem, weet Karin. "Het zijn bijvoorbeeld jongeren met autisme of ADHD of jongeren die om een andere reden moeilijk leren. Wat ze fijn vinden is repeterend werk, werk dat structuur biedt."

Aantrekkelijke baas

Karin: "We werken samen met een werkleerbedrijf. Anders kunnen we de brandweer geen continuïteit bieden als de school dicht is vanwege de vakanties. De twee jongens van het werkleerbedrijf hebben meer ervaring. Zij trekken onze leerlingen weer mee. Daarnaast helpt oud-brandweerman Jan van der Veer mee in de begeleiding."

De veiligheidsregio is een aantrekkelijke 'baas' voor de jongeren, constateert Karin. 'Het is voor hen een mooie, stoere omgeving. En de brandweermensen zijn vriendelijk. Sociaal en betrokken.

/ TWENTE

Zeer grote brand Sallandse Heuvelrug Inzet CCFM-voertuigen

Maart en april waren zeer droge maanden; in Twente zitten we lange tijd in natuurbrandrisico Fase 2 en eigenlijk is het wachten op de eerste grote natuurbrand. En die komt... Op zondag 24 april, als er een straffe wind waait, breekt er brand uit op de Sallandse Heuvelrug, waar uiteindelijk zo'n 18 hectare natuur in vlammen opgaat.

Zeer grote brand

Vanwege Fase 2, waarin er een hoog uitbreidingsrisico bestaat, worden bij de eerste melding de kazernes van Holten, Markelo en Rijssen gealarmeerd. Op de meldkamer komen meerdere telefoontjes binnen over rookontwikkeling, de locatie en de omvang zijn moeilijk te bepalen. Samen met de boswachter gaan de eenheden op zoek naar de juiste locatie. Het gebied is moeilijk toegankelijk, maar gelukkig beschikt Twente over speciale natuurbrandbestrijdingsvoertuigen. Als het vuur is gevonden, wordt opgeschaald naar zeer grote brand en komen Hellendoorn en Nijverdal ook ter plaatse. De brand bevindt zich in het heidegebied en slaat op sommige plaatsen het bos in.

vertelt: "Surveillancevliegtuig Ajax Noord vliegt boven het gebied om een inschatting te maken van het vuurfront. Met meerdere boswachters gaan we verder op zoek naar de flanken en naar de lengte van de brand. Als Ajax Noord weer aan de grond is, stijgt onze drone Argus op om ons te ondersteunen. Vanuit de lucht krijgen we een goed beeld van de grootte van de brand. We besluiten te werken met twee flanken. De eerste lokale TS (Holten) plus het eerste peloton zijn samen met tankwagens ingezet op het heideveld. Een tweede peloton is ingezet om overslag van heide naar bos te voorkomen."

Inzet Handcrew en CCFM

Ook de Handcrew Overijssel is gealarmeerd en wordt in eerste instantie ingezet om het loopvuur tussen de bomen te blussen. Hier is het namelijk niet mogelijk

/ GRONINGEN

Vorbereiden op nieuwe risico's

De wereld verandert snel, en de hulpdiensten veranderen mee. Daarom stond tijdens de grootschalige multidisciplinaire oefening GrunnGuard een ongewoon scenario centraal: een gijzeling met op de tweede dag ook nog een chemische dreiging. "Met deze oefening hebben we de grenzen opgezocht van wat realistisch is, om zo de crisisorganisatie zoveel mogelijk uit te dagen en te oefenen met nieuwe soorten crisissen."

Het ging niet vanzelf

Bijzonder aan deze oefening was de samenwerking met NLMARSOF, de special forces van het Korps Mariniers, en met de Dienst Speciale Interventies (DSI). Deze speciale diensten werken alleen samen met veiligheidsregio's als er sprake is van grof geweld of terrorisme. Situaties die zich gelukkig zelden voordoen, maar waarop we wel voorbereid moeten zijn als ze zich voordoen. Dat dat niet geheel onvoorstelbaar is, laten voorvallen zien als de gijzeling in de Apple Store in februari van dit jaar en de tramaanslag in Utrecht in 2019.

Patronen herkennen

Toch draaide het tijdens GrunnGuard niet puur om het incident zelf, maar meer om de manier waarop de hulpdiensten daarop inspelen, vertelt oefenleider Simon Aardema. "Het gaat erom dat we een complex, grootschalig incident nabootsen waarbij veel

hulpdiensten zijn betrokken. Als de oefenfunctionarissen de patronen herkennen wat betreft de manier van samenwerken, kunnen ze die toepassen

tijdens iedere crisis. De juiste vergaderstructuur, continu verhelderende vragen stellen, het maximale uit elkaar halen: daar gaat het om."

/ HAAGLANDEN

Brandweer Haaglanden volledig over op dynamisch alarmeren

Sinds juni dit jaar zijn alle voertuigen van Brandweer Haaglanden volledig over op dynamisch alarmeren. Dit betekent dat eenheden gealarmeerd worden op basis van de locatie van het incident en de locatie van de voertuigen.

Erik Boulogne, Senior Medewerker Operationele Voorbereiding, vertelt waarom er in de regio Haaglanden de keuze is gemaakt om over te gaan op het dynamisch alarmeren van de voertuigen. “De praktijk laat zien dat eenheden overdag voornamelijk op een andere locatie zijn dan de eigen kazerne. Denk aan sporten, oefenen, locatiebezoeken, boodschappen doen etc. Door voertuigen op basis van hun eigenlijke positie te alarmeren, kun je ervoor zorgen dat de dichtstbijzijnde eenheid ter plaatse komt. Hierdoor

kunnen we de snelste brandweezorg aan de burger leveren. Een bijkomend voordeel is dat we eenheden flexibel kunnen verplaatsen, zoals bij evenementen, restdekking en spontane drukte. Dat is ook wel hard nodig in onze regio met het grote aantal evenementen, het strand en de demonstraties.”

Het ging niet vanzelf

De lancering heeft wel op zich laten wachten. Het doel was om begin 2022 alle voertuigen via het nieuwe systeem te alarmeren, maar onderweg kwam de projectgroep nog wat obstakels tegen. Na een zorgvuldige pilot- en testperiode is er uiteindelijk voor gekozen om vanaf juni alle voertuigen via het nieuwe systeem te alarmeren. “De komende maand gebruiken we om de alarmeringen te monitoren. Hopelijk zijn de resultaten positief en kan ik mijn loopbaan afsluiten met een mooi project!”, vertelt Erik die na 43 jaar bij de Veiligheidsregio Haaglanden heeft gewerkt, gaat genieten van zijn welverdiende pensioen.

Vragen

Ben je ook bezig met de implementatie van dynamisch alarmeren en heb je vragen? Aarzel dan niet om contact op te nemen door een mail te sturen naar ov@vrh.nl.

/ IJSSELLAND

Vier nieuwe redvoertuigen; van aanbesteding tot uitruk

Vier nieuwe redvoertuigen (drie hoogwerkers en een autoladder) in één aanbesteding opleveren is bijzonder. Hoogwerkers worden in IJsselland maar eens in de 16 jaar vervangen. Met deze moeten ze dus een heel aantal jaren vooruit. Een flinke klus, waar meer achter schuil gaat dan je misschien denkt. Van aanbesteding tot uitruk; drie collega’s nemen je erin mee.

“Persoonlijk vind ik de autoladder mooier om mee te werken. Hij is sneller in gebruik, compacter dan een hoogwerker en het afstempelen gaat sneller. De ladder ligt voorop bij de autoladder dus je kunt sneller uitschuiven, dat scheelt tijd. We zijn er heel blij mee en hij rijdt super, een hele nieuwe uitdaging dat houdt het werk ook leuk!

Fabian Veldkamp, kerninstructeur van de 24-uurs dienst Deventer

“Bij een aanbesteding komt meer kijken dan je denkt. Een goede voorbereiding is essentieel. Van marktconsultatie, behoeften ophalen in de organisatie tot afstemming met risicobeheersing over de infrastructuur zoals opstelplaatsen en bruggen. Maar ook vakbekwaamheid komt aan bod over waar de training en opleiding aan moeten voldoen om met deze nieuwe voertuigen te kunnen werken. Onze kerninstructeurs volgden een intensieve training en kunnen zo op hun beurt de rest van de gebruikers opleiden. Daarnaast helpen wij ook regio’s om ons heen met bijvoorbeeld afhijsen. Regionaal, interregionaal en ook bij onze Duitse collega’s kijken we wat we nodig hebben. Zo kunnen we iedereen op een vlotte en juiste manier helpen. We mogen denk ik ontzettend trots zijn op het product wat we opgeleverd hebben.”

Eddy Scholten, projectleider en senior adviseur beheer & techniek

“Vanuit de projectgroep ben ik vooral bezig met het technische gedeelte en de afwerking van de hoogwerkers. Door de ingebouwde brancardrager in de korf kunnen we tijdens het afhijsen gelijk naar het object.”

Wim Dingerink – projectteamlid en kerninstructeur 24uurs dienst Zwolle

/ ZUID-HOLLAND-ZUID

Brandwijk werkt samen met Bomberos

Enkele brandweercollega’s van kazerne Brandwijk gaan niet alleen op vakantie naar het Spaanse eiland Lanzarote. Nee, ze werken er ook al ruim 10 jaar mee samen. De kazerne heeft namelijk een vriendschappelijke samenwerking met hun Spaanse collega’s. “Kennissuitwisseling staat hierin centraal”, vertelt de trotse ploegchef Cees IJzerman. Onlangs waren de Spanjaarden op bezoek in Nederland om hun nieuwe tankautospuits in ontvangst te nemen.

De samenwerking is niet officieel vastgelegd. “Maar we komen er al jaren. Het is niet alleen gezellig, we wisselen ook veel kennis en middelen uit”, voegt Hennie Tober daaraan toe. Samen met Ronald Mourik heeft het drietal al regelmatig

instructie verzorgd op het eiland. Denk dan brandverloop, straalpijpvoering, technische hulpverlening of het werken met een overdrukventilator. Ronald: “De brandweezorg op het eiland is anders georganiseerd dan bij ons. Afhankelijk

/ GELDERLAND-ZUID

Blusboten Gelderland-Zuid opnieuw in de (rode) verf gezet

De afgelopen twee maanden is groot onderhoud uitgevoerd aan onze twee blusboten: de Batouwe en de Gelderland. Leon Schmidt, technisch coördinator blusboten, schipper en manschap, heeft aan het onderhoud meegewerkt en vertelt erover.

Tijd voor onderhoud

“De blusboten, die liggen in de havens van Nijmegen en Tiel, zijn gebouwd in 2015 en inmiddels zeven jaar oud. De rode kleur is inmiddels wat vaal geworden. Tijd voor een verfbeurt, tegelijk met een grote onderhoudsbeurt. Normaal gesproken gaan de boten iedere vijf jaar even uit de vaart voor onderhoud, maar door corona is deze opknapbeurt iets uitgesteld”, vertelt Leon. “Elk jaar is er wel klein onderhoud aan de boten. Dan worden bijvoorbeeld de pakken, meters en generatoren nagekeken. En zo nodig vinden er kleine reparaties plaats. Maar nu was het tijd voor groot onderhoud.”

Overleg met regio Zuid-Holland-Zuid

Léon: “Beide boten zijn om de beurt naar de werf gegaan. Zo bleef er in onze regio altijd een blusboot inzetbaar. Het plannen van het onderhoud is overlegd met de regio Zuid-Holland-Zuid. Daar ligt namelijk de derde van de drie blusboten die er

in Nederland zijn. Als er tijdens het onderhoud een extra boot nodig zou zijn, dan kon hiervoor Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid gealarmeerd worden.”

Verbeteringen

De kleur (zes nieuwe verflagen) is niet het enige wat is aangepakt. Tijdens het groot onderhoud zijn er namelijk ook verbeteringen aan de boten gemaakt. Zo zit er nu andere verlichting op het dek, die zorgt voor beter zicht op het oppervlaktewater. Daarnaast zijn er nieuwe warmtebeeldcamera’s op beide boten gekomen. Bovendien zijn er verbeteringen doorgevoerd om het gebruiksgemak te bevorderen. Er zijn bijvoorbeeld rollen gemaakt op het stuurhuisdak. Daardoor kun je de ladders makkelijker van het dak afhalen.

“De boten gaan als het goed is, 25 jaar mee. Na deze onderhoudsbeurt kunnen ze er weer even tegenaan!”, besluit Léon.

de werking van de bluspomp”, vertelt Cees. Sindsdien houden ze de band warm. Zelfs zo warm dat de Spanjaarden begin april naar Nederland kwamen om hun nieuwe tankautospuits in ontvangst te nemen.

Maatschappelijke functie

De brandweer heeft op het eiland een maatschappelijke functie. Dat bleek onder meer tijdens de coronaperiode toen zij veel sociaal werk verrichtte door bijvoorbeeld het opzetten van een voedselbank voor 700 adressen. Ronald: “Onder andere hierdoor wil de nieuwe burgemeester meer investeren in zijn brandweer. De inmiddels 40 jaar oude DAF mag vervangen worden. In gezamenlijkheid hebben we een geschikte tankautospuits gevonden, in Nederland.”

Verrassing

De Spaanse vrijwillige brandweerlieden vlogen voor twee dagen naar Nederland. Daar werd de nieuwe tankautospuits afgenomen bij de leverancier, ze kregen een rondleiding op het Spinel Veiligheidscentrum en aansluitend op het Leerpark. Daar bleef het niet bij. “We mochten ze verrassen met een complete set hydraulisch gereedschap. Bij ons afgeschreven maar voor hen enorm waardevol. Hun reactie sprak boekdelen. Wat waren ze dankbaar!”, vertelt Ronald met een grote glimlach. In de avond volgde nog een gezamenlijke oefening. De dag erop startte de terugreis naar Lanzarote. Een rit van 3.000 km maar vol met mooie herinneringen en materialen als extra bagage. “Namens hen willen we iedereen hartelijk danken die heeft bijgedragen. Het was onvergetelijk!”

/ MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Faseringen voor natuurbranden waardevol

Natuurbranden zullen in de toekomst vaker voorkomen. Om natuurbranden en uitbreiding ervan tot een onbeheersbare brand zoveel mogelijk te voorkomen, gebruiken we een operationele fasering. Aan deze operationele fasering koppelen we een slagkracht die direct gealarmeerd wordt. De operationele fasering bestaat uit vier categorieën, van laag naar hoog. In een natte periode plaatsen we de operationele fasering in een lage categorie. Maar wanneer het bijvoorbeeld al een tijd droog weer is, dan is er sprake van een hogere operationele fase waardoor er automatisch meer brandweereenheden uitrukken.

Ron Roomer, adviseur natuurbranden bij de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant: "In Midden- en West-Brabant zijn deze operationele fasen vanaf 2010 per dag bijgehouden en hebben we deze gekoppeld aan 10,5 jaar verzamelde GMS-

data over natuurbranden. Zo konden we de feitelijke kans op natuurbranden en de kans op snelle uitbreiding van dergelijke branden per fase bepalen. De operationele fasering helpt dus bij het bepalen van de kans op een onbeheersbare brand,

maar we zien nog steeds (zeer) grote natuurbranden in een lage operationele fase. We hadden niet verwacht dat in natte periodes grote natuurbranden zouden ontstaan. Juist deze branden zouden we beter moeten onderzoeken, om zo nog meer bij te dragen aan de onderbouwing van de operationele en fase-indeling voor de brandweerpraktijk.'

Leerpunten

21 van de 31 grote en zeer grote natuurbranden in de onderzochte periode vonden plaats in de operationele fase 'laag' of 'normaal', waarbij extra alertheid niet van toepassing was. Het is dus belangrijk om te onderzoeken wat

mogelijke oorzaken hiervan zijn. Ron: "Samen met natuurbrandonderzoekers én met natuurbeheerders proberen we de fasering nog beter in kaart te brengen. Ook hebben we geconstateerd dat we soms eerder moeten besluiten om over te gaan naar een hogere fase. Wanneer je 1 dag wacht met opschalen, kan het soms 1 dag te laat zijn."

/ FLEVOLAND

Brandweermensen lopen voor het goede doel

Brandweermensen Bas Scharloo en Leon van Deijssel van Brandweer Flevoland organiseren op 11 september 2022 ter nagedachtenis aan 9/11 de Firefighter Stair Climb. Doel van de trappenloop is om geld bijeen te brengen voor de stichting Bevrijd van PTSS.

Brandweermensen gaan op zondag 11 september de sportieve uitdaging aan. In brandweerpak en met het gebruik van ademlucht bedwingen zij de 30 verdiepingen en 600 treden van de WTC-toren in Almere. Medewerkers van Defensie, politie en ambulance mogen ook in hun werktenue meedoen. Deelnemers betalen 25 euro aan inschrijfkosten, waarvan een groot deel ten goede komt aan de stichting Bevrijd van PTSS. Maar om de stichting te helpen hebben we ook jouw hulp nodig! Graag willen we met de Firefighter Stair Climb namelijk zoveel mogelijk geld inzamelen voor de stichting Bevrijd van PTSS.

Stichting Bevrijd van PTSS
Tijdens inzetten hebben hulpverleners regelmatig met ingrijpende gebeurtenissen te maken. Gebeurtenissen die soms grote gevolgen hebben en die ervoor zorgen dat leven verandert in 'overleven'. Stichting Bevrijd van PTSS richt zich op het in contact brengen van uniformdragers met trainers, coaches en ervaringsdeskundigen die zich gespecialiseerd hebben in het helpen van veteranen en (oud-)geüniformeerden met een mentaal en/of fysiek trauma.

Meld je aan!
Lijkt het je wat om deel te nemen aan de Firefighter Stair Climb? Meld je dan nu aan. Scan de QR-code en vul het inschrijfformulier in.

Meer informatie?
Heb je vragen over het evenement? Neem dan contact op met Bas Scharloo van de brandweer in Almere: b.scharloo@brandweervlevoland.nl.

/ NIEUWE EDITIE

Jouw bijdrage in de krant?

De volgende editie verschijnt in oktober. De deadline voor het aanleveren van kopij is 23 september. Weet jij een leuk of boeiend onderwerp voor de volgende krant?

Mail ons dan: communicatie@brandweernederland.nl

/ COLOFON

Meer informatie / (026) 355 24 00 of communicatie@brandweernederland.nl

Redactie / Team Communicatie Brandweer Nederland

Teksten / De communicatieadviseurs van het Netwerk Cobra, Team Communicatie Brandweer Nederland

Met dank voor de inhoudelijke bijdragen vanuit de regio's
Fryslân, Groningen, Drenthe, Flevoland, Overijssel, Drenthe, Twente, Gelderland-Zuid, Limburg-Noord, Midden- en West-Brabant, Zuid-Holland-Zuid, Rotterdam-Rijnmond, Haaglanden, Amsterdam-Amstelland.

Aan deze uitgave werkten mee
Fotografie / HuismanMedia, Priscilla Klock, Jeffrey Koper, Dennis, Lubbers, Kevin Sand, Jaap Wals, Zondervan Photography & Film
Design / Delta3 Den Haag
Druk / MediaCenter Rotterdam
Distributie / Netwerk Cobra

Bezoek / Kemperbergerweg 783, 6816 RW Arnhem
Post / Postbus 7010, 6801 HA Arnhem
Internet / www.brandweernederland.nl